

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1P/190/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113242029
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1113242029.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred samosudkyňou Mgr. Patríciou Železníkovou v právnej veci navrhovateľky S. Q., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. X, XXX XX Z., proti odporcovi W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX Z., zastúpený SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo účastníkov navrhovateľky S. Q., rod. W., nar. XX.XX.XXXX a odporcu W. Q., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 07.05.1994 pred Obvodným úradom Bratislava III, zapísané v knihe manželstiev - sobášnej matrike Obvodného úradu Bratislava III, vo zväzku XX, ročník XXXX na strane XX pod poradovým číslom XX r o z v á d z a .

Maloleté dieťa G. Q., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Odporca je povinný na výživu maloletej G. Q. prispievať výživným vo výške 200,- Eur mesačne, ktoré bude platiť vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

Styk odporcu s maloletým dieťaťom sa neupravuje.

Zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa sú oprávnení obaja rodičia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 06.12.2013 domáhala rozvodu manželstva s odporcom. V návrhu uviedla, že manželstvo bolo spočiatku harmonické, avšak rozdielne pohľady na svet výchovu detí manželia nedokázali riešiť. Za hlavnú príčinu rozvratu manželstva považuje neschopnosť manželov dohodnúť sa na základných veciach týkajúcich sa rodiny a spoločného spolužitia, manželia intímne spolu nežijú 14 rokov. Obaja sa zhodli na tom, že jediným riešením je oddelené bývanie a rozvod manželstva. Odcudzenie medzi manželmi je trvalé a nemožno očakávať ani zo strany jedného z manželov jeho obnovenie. Z manželstva sa narodili 3 deti, toho času plnoletý F. Q. nar. XX.XX.XXXX, plnoletá W. Q. nar. XX.XX.XXXX a maloletá G. Q. nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka uviedla, že

ako rodičia sa dohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. na čas po rozvode manželstva a preto žiada schváliť dohodu rodičov na základe ktorej bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca bude povinný platiť výživné vo výške 200,- Eur mesačne, zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú oprávnení obaja rodičia a styk odporcu s maloletou bude bez úpravy. V priebehu konania navrhovateľka žiadala výšku výživného na maloletú upraviť na 250,- Eur mesačne.

Odporca s návrhom na rozvod manželstva ako aj z dôvodmi rozvratu manželstva uvedených v návrhu súhlasil. Odporca súhlasil, aby na čas po rozvode manželstva bola maloletá G. zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľke a odporcovi určená povinnosť platiť výživné vo výške 70,- Eur mesačne. Navrhovanú výšku výživného na maloletú napriek uzavretej dohode rodičov zo dňa 05.12.2013 odôvodnil jeho nízkym príjmom a nepriaznivým majetkovým pomerom.

Kolízny opatrovník odporučil v prípade rozvodu manželstva maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Výšku výživovacej povinnosti otca žiadal upraviť vo výške 200,- Eur mesačne, výška ktorého zodpovedá reálnym potrebám maloletej a zárobkovým možnostiam a schopnostiam odporcu a jeho majetkovým pomerom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, odporcu a kolízneho opatrovníka, sobášnym listom, rodnými listami detí, potvrdením o príjme odporcu, daňovým priznaním k dani z príjmov fyzickej osoby navrhovateľky za rok 2013, oboznámil sa spotrebami plnoletých detí a maloletej G., zisťoval majetkové pomery rodičov maloletej, potvrdením o návšteve školy, listinami preukazujúcimi hradenie nákladov na bývanie, mimoškolských aktivít maloletej a náklady súvisiac s jej zdravotným stavom, ako i celým obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa 07.05.1994, obaja sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, u navrhovateľky ide o prvé manželstvo, u odporcu o manželstvo druhé. Posledné spoločné bydlisko účastníkov konania bolo na adrese Y. X, XXX XX Z.. Z manželstva sa narodili tri deti, toho času plnoletý F. Q. nar. XX.XX.XXXX, plnoletá W. Q. nar. XX.XX.XXXX a maloletá G. Q. nar. XX.XX.XXXX.

Z výsluchu oboch účastníkov súd zistil, že naposledy žili v cirkevnom byte na Y. ulici č. X v Z., z ktorého sa odporca v decembri 2013 odsťahoval a až do augusta 2014 žil u svojej matky. V auguste 2014 bol odporcovi od cirkvi poskytnutý byt v tom istom bytovom dome. Odporca uviedol, že nakoľko aktuálne obaja rodičia i deti bývajú v jednom dome s deťmi sa stretáva náhodne, deti nevyhľadáva. Všetkým trom deťom platí výživné po 200,- Eur. Obaja účastníci potvrdili, že ich manželstvo si neplní svoju funkciu, je formálne a trvalo rozvrátené a ani u jedného z nich neexistuje možnosť na obnovenie manželského spoluzitia. Navrhovateľka a odporca sa zhodli na tom, že za dôvody rozvratu manželstva považujú dlhodobé a primárne názorové rozdiely na vedenie spoločnej domácnosti, manželského spoluzitia, starostlivosti o deti, ktoré postupne viedli k citovému odcudzeniu.

Podľa § 23 Zákona č. 363/2005 o rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode vždy na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, pričom ide o dlhodobý rozvrat a nie je reálny predpoklad, že by manželstvo mohlo v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Účastníci nežijú spolu ako manželia, spoločne nehospodária, pričom za tohto stavu je manželstvo účastníkov len formálnym zväzkom. Od podania návrhu na rozvod

manželstva účastníci manželské spolužitie neobnovili. Navrhovateľka po celú dobu konania trvala na rozvode manželstva, nakoľko manželstvo s odporcom považuje za hlboko a trvalo rozvrátené a nefunkčné, pričom obnovu manželského spolužitia z jej strany vylúčila aj do budúcnosti a v manželstve nemá záujem zotrvať. Odporca s návrhom na rozvod súhlasil, potvrdil formálnosť manželského zväzku. Vzhľadom na uvedené, súd návrhu ako dôvodnému vyhovel a manželstvo účastníkov konania v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozviedol. Príčiny, ktoré viedli k rozvratu manželstva spočívali podľa oboch účastníkov konania v dlhodobých názorových rozdieloch na vedenie spoločnej domácnosti, manželského spolužitia, starostlivosti o deti, ktoré postupne viedli k citovému odcudzeniu. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že ďalšie zotrvávanie oboch účastníkov v takomto manželstve je vylúčené, preto súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

Podľa § 24 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Dňa 05.12.2013 obaja rodičia uzavreli dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. Q. na čas do rozvodu manželstva a na čas po rozvode manželstva, na základe ktorej sa dohodli, že maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal na výživu maloletej prispievať výživným 200,- Eur mesačne.

Dňa 05.12.2014 odporca uzavrel zmluvu o dôchodku s plnoletým F. Q. a plnoletou W. Q., na základe ktorých sa im zaviazal uhrádzať sumu 200,- Eur mesačne až do času, kým nebudú schopní sami sa živiť.

F. Q. má XX rokov, v školskom roku 2014/2015 študuje v 3. ročníku S. Z. fakulty UK, plnoletá W. Q. má XX rokov, v školskom roku 2014/2015 študuje v maturitnom ročníku Gymnázia Q. v Z..

Odporca na výživu všetkých troch nezaopatrených detí platí výživné po 200,- Eur mesačne podľa vyššie uvedených uzavretých dohôd z 05.12.2013.

Maloletá G. Q. má XX rokov. V školskom roku 2014/2015 navštevuje X. ročník ZŠ na K. ulici v Z.. Od 01.01.2014 starostlivosť o maloletú v plnom rozsahu zabezpečuje navrhovateľka, ktorá od 01.01.2014 hradí všetky platby súvisiace s bývaním a náklady súvisiace s potrebami maloletej. Okrem nákladov na bývanie, stravu, drogériu, kozmetiku, oblečenie, obuv, či dopravu má odporkyňa s maloletou zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou. Maloletej bol nasadený zubný strojček, maloletá je evidovaná v starostlivosti čelustného ortopéda. Maloletá sa venuje spevu, tancu, výtvarnej. Náklady na bývanie v alikvotnej čiastke predstavujú pre maloletú čiastku približne 130,- Eur mesačne, strava a drogéria 120,- Eur mesačne, školské potreby, učebnice, pomôcky a poplatky 30,- Eur mesačne, obedy v škole 35,- Eur, električka 12,- Eur mesačne, celkové zdravotné náklady na maloletú 30,- Eur mesačne (spolu s výdavkami na zubný strojček), priemerné výdavky na ošatenie a obuv cca 70,- Eur mesačne, školské výlety, tábory a dovolenky v priemere 150,- Eur mesačne, mobil 15,- Eur mesačne.

Navrhovateľka vykonáva preklady a úpravy dialógov. Podľa daňového priznania k dani z príjmu fyzickej osoby mala navrhovateľka za rok 2012, 2013 základ dane 0,- Eur, daň na úhradu 0,- Eur. V daňových priznaniach navrhovateľky za rok 2013 bol zahrnutý príjem z kostolníctva, ktorý už v roku 2014 nepoberá. Navrhovateľka poberá prídavky na tri deti vo výške 70,50 Eura mesačne.

Navrhovateľke na základe Dohody o pracovnej činnosti zo dňa 31.01.2013 s H. zborom S. cirkvi F. na M. Z. Y. bol vyplácaný pravidelný príjem z kostolníctva vo výške 270 Eur mesačne, dňa 06.02.2014 navrhovateľke bola doručená výpoveď Dohody o pracovnej činnosti ku dňu 21.02.2014.

Navrhovateľka je vlastníkom nehnuteľnosti rozostavanej stavby - bytu v KÚ Bratislava - M. mesto, nehnuteľnosť je neobývaná (navrhovateľka nemá finančné prostriedky na dokončenie stavby). I. s deťmi naďalej obýva cirkevný byt v dome na Y. X v Z. (ktorý rodina obývala od roku 2010), výzvou na vypratanie bytu zo dňa 25.04.2014 bola navrhovateľka H. zborom S. cirkvi F. na M., Z., Y. 4 vyzvaná k vyprataniu bytu najneskôr ku dňu 30.05.2014. Dňa 06.08.2014 bola tunajšiemu súdu doručená žaloba navrhovateľa H. zboru S. cirkvi F. na M. Z. Y. proti odporkyňi S. Q. o vypratanie nehnuteľnosti, ktorá je vedená pod č. k. 23C55/2014.

Na základe zmluvy o nájme bytu zo dňa 01.08.2014 medzi odporcom a H. zborom S. cirkvi F. na M., Z., Y. 4, bol odporcovi prenechaný do nájmu X izbový služobný byt na Y. ulici č. 2 v Z. za nájomné 90,- Eur mesačne, výdavky spojené s užívaním uvedeného bytu predstavujú sumu 124,- Eur mesačne.

Ako odporca uviedol, aktuálne vypomáha svojej matke W. Q., osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, pri výkone kostolníctva, avšak bez nároku na mzdu.

Odporca pracuje ako štátny zamestnanec - B. W. O. M. L. a jeho priemerný čistý mesačný príjem v roku 2013 dosahoval čiastku 1161,- Eur, v roku 2014 nezmenený. Odporca je vlastníkom garáže v KÚ Z.-L., z prenájmu ktorej má príjem 60,- Eur mesačne. Odporca je spoluvlastníkom v pomere ? nehnuteľnosti bytu na N. ulici v Z. - L..

Za trvania manželstva odporca a navrhovateľka uzavreli E. o J. spotrebiteľskom úvere dňa 27.08.2012 v celkovej výške 11.000,- Eur, s mesačnou splátkou 168,23 Eura a dňa 25.06.2013 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom spoločnosti H. vo výške 8.600,- Eur s mesačnou splátkou 159,04 Eura za účelom kúpy ojazdeného motorového vozidla odporcom na základe kúpnej zmluvy zo dňa

03.07.2013. Uzavretie uvedených zmlúv inicioval odporca, ktorý aj spláca jednotlivé mesačné splátky. Odporca v septembri 2014 uzavrel novú Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru prostredníctvom spoločnosti H. v celkovej výške 269,- Eur za účelom kúpy notebooku.

Súd návrh navrhovateľky na doplnenie dokazovania - vyžiadania si potvrdenie o výške dôchodku matky odporcu z dôvodu tvrdenia odporcu, že potreboval kúpiť 7 miestne auto napriek tomu, že jedno auto v rodine bolo a návrh odporcu na doplnenie dokazovania výsluchom zástupcu štatutárneho orgánu cirkvi na otázku, či otec poberá príjem z kostolníctva a či bol vyvíjaný nátlak na ukončenie kostolníctva matky zo strany odporcu zamietol ako nadbytočný, pretože skutkový stav preukazujúci zárobkové možnosti a schopnosti rodičov a ich majetkové pomery mal súd dostatočne preukázané na základe už vykonaného a vyššie uvedeného dokazovania.

Súd po vykonanom dokazovaní na čas po rozvode manželstva zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá osobnú starostlivosť o maloletú aj fakticky zabezpečuje, pričom neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletú zo strany navrhovateľky a súčasne rozhodol, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok na čas po rozvode budú oprávnení obaja rodičia. Zverenie maloletej ani otázka zastupovania a správy majetku maloletej napokon v konaní sporná nebola.

Súd zaviazal odporcu platiť výživné na maloletú G. vo výške 200,- Eur mesačne, pretože ustálil, že takto určené výživné zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam odporcu a odôvodneným potrebám maloletej, ktoré matka v konaní vyčíslila. Za preukázané mal súd priemerné mesačné náklady na maloletú v čase rozhodovania súdu vo výške 500,- Eur. Priemerné mesačné náklady na maloletú súd považoval vzhľadom na jej vek, zdravotný stav a vzdelávanie za primerané a zodpovedajúce aj životnej úrovni rodiny pred rozvodom manželstva. Z dokazovania vyplynulo, že otec sa na potrebách maloletej po tom, čo sa rozhodol opustiť spoločnú domácnosť, na základe dohody rodičov podieľal a aj naďalej podieľal výživným 200,- Eur mesačne, ktoré poukazuje k rukám matky. Určená výška výživného zo strany navrhovateľa zabezpečí pre maloletú základné potreby zodpovedajúce približne nákladom súvisiacich so zabezpečením bývania a stravy, ostatné náklady bude naďalej zabezpečovať matka a podľa vyčíslených výdavkov zrejme aj v prevažnej miere. Súd pri určení výšky výživného prihliadol na osobnú a výlučnú starostlivosť navrhovateľky o maloletú, vek maloletej jej zdravotný stav, vzdelávanie a štúdium. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti odporcu vzal do úvahy aj skutočnosť, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť aj k dvom síce dospelým, avšak doposiaľ nezaopatreným deťom.

Súd pri posúdení zárobkových možností a schopností odporcu neprihliadol na jeho obranu, v súvislosti s jeho nízkym zárobkom a vysokými výdavkami, neprihliadol na splácanie úverov, ktoré si otec síce vzal za trvania manželstva, ale finančné prostriedky z nich použil pre vlastnú potrebu. Neprihliadol na jeho výdavky od septembra 2014 a to zvýšené výdavky na bývanie v cirkevnom byte, nakoľko otec mal možnosť naďalej bývať v spoločnej domácnosti so svojou matkou v byte, ktorého je spoluvlastníkom. V konaní nebolo preukázané, že by odporca mal okrem svojho príjmu ako štátneho zamestnanca a príjmu z prenájmu garáže aj príjem z kostolníctva, ktorý predstavuje čiastku približne 270,- Eur mesačne. Odporca tvrdí, že prácu kostolníka oficiálne nevykonáva, ako sám uviedol vypomáha svojej matke, ktorá podľa preukázaných skutočností je osobou z ťažkým zdravotným postihnutím. V minulosti prácu kostolníka vykonávala do februára 2014 navrhovateľka a príjem z tejto činnosti bol jej jediným pravidelným príjmom. Vyvstáva preto otázka, či sa navrhovateľ okrem podieľaní sa na výkone práce kostolníka nepodieľal aj na príjme z tejto činnosti, keďže prácu kostolníka, tak ako v minulosti, keď príjem z tejto činnosti poberala navrhovateľka, vykonáva doposiaľ, keď oficiálne prácu kostolníka vykonáva jeho chorá matka. Prepojenie odporcu s výkonom práce pre H. zbor S. cirkvi F. na M., Z., Y. X môže preukazovať aj uzavretie nájomnej zmluvy medzi odporcom a H. zborom S. cirkvi F. na M., Z., Y. X v čase, keď tunajšiemu súdu bola doručená žaloba H. zboru S. cirkvi F. na M., Z., Y. X proti navrhovateľke o vypratanie nehnuteľnosti - cirkevného bytu, v ktorom navrhovateľka spolu s tromi nezaopatrenými deťmi aktuálne býva.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O. s. p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska. (§ 27 ods. 2 Zákona o rodine).